

Aan de wethouder van Kunst en Cultuur, Monumenten en Erfgoed
en de raadsleden van de commissie KDD
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

13 april 2021

Betreft: Steunplan kunst en cultuur

Geacht gemeentebestuur,

Op 30 maart jl. heeft het college van b en w besloten tot het Steunplan kunst en cultuur. Naast de concrete steunmaatregelen omvat het plan een herpositionering van Kunst en Cultuur in het totaal van beleidsprioriteiten. Samenwerking met meerdere directies doet recht aan de centrale positie van Kunst en Cultuur bij het bereiken van doelen die de stad beter, mooier en gezonder moeten maken. Ook de investeringen in samenwerking op regionaal, provinciaal en Europees niveau, die in het verleden zijn gedaan, betalen zich uit in dit plan.

De kunstraad kan zich goed vinden in het steunplan, als uitvoering van het steungeld voor kunst en cultuur van 2020. Maar de verliezen van de sector zijn veel en veel groter dan de steun die nu gegeven wordt. Voor 2021, het jaar waarin de grootste klappen zullen vallen, is echt meer nodig. De kunstraad doet daarom een dringende oproep aan het gemeentebestuur om ook in 2021 een aanzienlijk budget vrij te maken ter ondersteuning van kunst en cultuur.

Steungeld 2020

Voor het Steunplan kunst en cultuur is 21,4 miljoen euro beschikbaar – het restant van het Amsterdamse steungeld van 2020 dat in fase 1 en fase 2 van de coronasteun niet is uitgegeven (5,7 miljoen euro) en de steun die via het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in november 2020 is toegezegd (15,7 miljoen euro). Het steunplan is een uitwerking van het voornemen dat is aangekondigd in de brief van 1

Kloveniersburgwal 47
1011 JX Amsterdam

020 - 626 43 15
post@kunstraad.nl
www.kunstraad.nl

december 2020. Een doorlooptijd van vier maanden in een crisissituatie vindt de kunstraad lang – op veel plekken is de rek eruit. Een snelle afhandeling van de steunaanvragen is noodzakelijk.

Prioriteiten

Het college heeft de prioriteiten die de kunstraad in december formuleerde een vertaling gegeven in het steunplan. De nood onder zelfstandige makers wordt gelenigd door 2 miljoen euro toe te voegen aan de projectsubsidies van het AFK, dat langs die weg stipendia kan verschaffen. De buurtgerichte culturele activiteiten, door de kunstraad juist in deze crisis van groot belang geacht, komen in aanmerking voor de financiële steunmaatregel. Ook voor cultuureducatie wordt extra geld vrijgemaakt, waarbij de gemeente zelf het initiatief neemt voor educatie (Midzomer Mokum) en talentontwikkeling (het project 1624). Dit zijn mooie initiatieven en een extra steun voor kinderen en jongeren in coronatijd. De kunstraad blijft wel benadrukken dat er op dit moment onvoldoende aandacht is voor de reguliere educatie-activiteiten van culturele instellingen die hun educatieprogramma's in normale tijden betalen uit eigen inkomsten. Het generieke steunplan biedt voor continuering van specifieke educatieprogramma's geen mogelijkheden. De kunstraad doet een appel aan de gemeenteraad om deze mogelijkheid (in een volgend stadium) toe te voegen aan de steunmaatregel. Instellingen die in overlevingsstand staan, kunnen educatie niet vooropstellen, tenzij dit hun kernactiviteit is.

De kunstraad ondersteunt de extra inspanningen van het college voor de nachtcultuur en de evenementen. Podia en festivals voor popmuziek, artiesten en producenten in het dance- en uitgaanscircuit zijn van groot belang voor de vitaliteit en vernieuwing van de cultuursector. Ze creëren werkgelegenheid, zijn een inspiratiebron en bieden, zoals in het steunplan terecht wordt opgemerkt, een uitlaatklep voor grote groepen veelal jonge Amsterdammers die het zwaar hebben onder de beperkingen van de coronamaatregelen.

Verrekeningen

De breedte van dit steunplan doet vermoeden dat veel energie is besteed aan het opstellen van nieuw beleid. De kunstraad meent dat de *uitvoering* van de steunregelingen van het vorige jaar meer aandacht verdient.

Het ACI heeft in zijn brief van 11 maart 2021 over de Verantwoording eenmalige noodsteun 2020 gewezen op de starre houding van het college als het gaat om het meenemen van steungeld naar 2021. De kunstraad vindt het bijzonder spijtig dat culturele instellingen nu hun 'teveel' ontvangen steun over 2020 moeten teruggeven en dit niet meegenomen kan worden naar 2021. Temeer daar dit kan betekenen dat dit geld

terugvloeit naar de algemene middelen. De kunstraad dringt er bij het gemeentebestuur op aan dit geld te oormerken voor kunst en cultuur.

Coulance van de gemeente had bovendien het probleem opgelost dat de specifieke steun van Amsterdam en de ontvangen NOW in 2020 bij veel instellingen tegen elkaar zijn weggestreept.

2021 en verder

Ook voor 2021, 2022 en 2023 is steun vanuit de overheid hard nodig. Amsterdam levert in 2021 vooralsnog zelf geen financiële bijdrage aan het ondersteunen van de culturele sector. De begeleidende raadsbrief verwijst voor extra steun in 2021 naar het Rijk, maar de gemeente kan hierbij niet achterblijven. Hoewel de kunstraad begrijpt dat het Rijk diepere zakken heeft dan een gemeente die inkomsten en uitgaven in balans moet houden, staat buiten kijf dat de nood hoog is. De timing en publiciteit rondom het steunplan doen vermoeden dat er een nieuwe geldstroom op gang is gekomen, maar dat is niet het geval. Hierdoor is wel de druk op de gemeente om te kijken naar beschikbare middelen ter ondersteuning van de sector in 2021 en verder, afgenomen.

MBKC

Zowel de crisis als de weg terug naar normaal, verlopen grilliger dan iedereen in maart 2020 kon vermoeden. De weerbaarheid, of beter gezegd kwetsbaarheid, verschilt per individuele instelling. De grootste instellingen blijken zakelijk gezien, door hun contacten en kennis, het best in staat te zijn wegen te vinden om te overleven. Bij minder grote instellingen is die expertise niet altijd voor handen.

De voorzitter van de kunstraad heeft in een vroeg stadium van de coronacrisis het initiatief genomen om samen met de directeur van het AFK een financieringsinstrument te ontwikkelen om het herstel van de cultuursector te ondersteunen. Aan dit instrument is achter de schermen doorgewerkt en het is omarmd door zowel de gemeente Amsterdam als de provincie Noord-Holland: de MBKC (werktitel) is onderdeel geworden van het Steunplan kunst en cultuur. De verwachting is dat de onder deze vlag verzamelde financiële expertise met de mogelijkheid een lening af te sluiten, een bijdrage kan leveren aan de transitie die de sector in gaat.

Eigen vermogen

Pijnlijk duidelijk is geworden hoezeer een stevige financiële buffer noodzakelijk is voor een gezonde bedrijfsvoering. Er is door culturele instellingen enorm ingeteerd op de reserves. De kunstraad adviseert om instellingen in de toekomst niet te belemmeren in het opbouwen van eigen vermogen. Ook de eisen

AMSTERDAMSE KUNSTRAAD

omtrent (percentage) eigen vermogen in relatie tot het kunnen aanvragen van subsidie moeten wat de kunstraad betreft versoepeld worden.

Keuzes

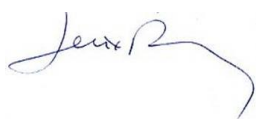
De omvangrijke steunmaatregelen van het Rijk en de steun van Amsterdam, hebben er voor gezorgd dat veel kunstplaninstellingen geen acute liquiditeitsproblemen hebben. Maar de grote klappen komen nog. Als de gemeente in 2021 niet extra investeert in kunst en cultuur, kan dit grote gevolgen hebben. Kunst en cultuur zijn een levensader voor de stad. De culturele sector kan in de volle breedte een cruciale bijdrage leveren aan het herstel van de economie en het sociale weefsel. Maar de waarde van kunst en cultuur voor het land en voor de stad, brengt voor de gemeente ook verplichtingen met zich mee – dit is het moment om keuzes te maken die bepalend zijn voor de periode na de coronacrisis.

De kunstraad adviseert:

- **reserveer ook in 2021 gemeentelijke steun voor kunst en cultuur**
- **behoud het steungeld 2020, dat terugkomt na verrekening, voor kunst en cultuur**
- **maak steungeld voor educatie-activiteiten van instellingen onderdeel van de coronasteun**

Namens de Amsterdamse Kunstraad,

Met vriendelijke groet,

Felix Rottenberg
voorzitter

Guikje Roethof
algemeen secretaris